



### **VLADIMIR MILČIN**

Direktor Zavoda za odprto družbo Makedonija, gledališki režiser in profesor na Fakulteti za dramske umetnosti v Skopju. Eden od ustanoviteljev Združenja jugoslovanske demokratične iniciative - UJDI (1987) in Helsinške civilne iniciative v Makedoniji (1992). Udeleženec številnih mednarodnih konferenc in seminarjev o političnih in kulturnih temah v regiji in po svetu.

*“Po eni strani sem zadovoljen, ker je Makedonija v številnih zadevah, ki se nanašajo na zaščito manjšinskih skupnosti, pred vsemi državami, ki jo obkrožajo. Po drugi strani pa sem nezadovoljen, ker sem mislil in upal, da bo Makedonija hitreje napredovala glede številnih stvari, vključujoč manjšine in ranljive skupine. Postaja jasno, da so, kot v mnogih drugih državah, Romi najbolj marginalizirana manjšinska skupnost v vsakem smislu. Za to obstajajo številni razlogi, ki jih država in politiki lahko ponudijo kot izgovor, ampak to ni opravičilo.” (Intervju, National Roma Centrum, 28. februar 2007)*



### **MILKA TADIĆ MIJOVIĆ**

Znana črnogorska politična aktivistka in neodvisna novinarka. Piše in poroča - tudi za številne tuje medijske hiše - o političnih in družbenih temah. Dolgo časa je bila direktorica tednika Monitor – prvega črnogorskega neodvisnega magazina, ki je podpiral opozicijo v Srbiji in zagovarjal osamosvojitve Črne gore. Predavateljica na Fakulteti za družbene vede v Podgorici in na številnih konferencah in seminarjih doma in v tujini.

*“Prosrbska opozicija kliče na vstajo zaradi Kosova. Organizirajo demonstracije in zahtevajo, da oblast ne prizna realnosti. Kot da Črna gora lahko vpliva na najmočnejše države Zahoda, da spremenijo svoje mnenje. Neodvisno Kosovo je po priznanju Washingtona, Pariza, Londona, dejstvo, s katerim se je treba sprijazniti. Če pa bi se obrnili in pogledali nazaj v težka leta za seboj, bi vodje prosrbske opozicije videli, da niso Amerika in EU ustvarili Kosova. Neodvisno Kosovo je prevsem produkt politike, ki so ji sledili naši opozicionarji, ideologi nacionalističnega Beograda, srbske Akademije, pomamljeni pisatelji in sledbeniki vodje, ki je na Gazimestanu objavil vojno vsem, ki niso delili njegove norosti. Najmlajša država na svetu je tako posledica politične prakse, ki si je prizadevala, da z zločini, etničnim čiščenjem in permanentnim kršenjem človekovih pravic, vlada na Kosovu. Sedaj se samo pobirajo plodovi.” (Pučisti na vlasti, Monitor 905)*



### **VETON SURROI**

Znani kosovski publicist in nekaj let tudi politik. Ustanovitelj in do pred kratkim vodja kosovske Reformistične politične stranke ORA in član Kosovskega parlamenta. 1997 leta je ustanovil enega izmed največjih kosovskih dnevnih časopisov Koha Ditore in je bil dolga leta njegov urednik. Bil je ustanovitelj Združenja jugoslovanske demokratične iniciative (UJDI) na Kosovu in prvega neodvisnega sindikata Kosova. Trenutno je član Komiteja za mednarodno sodelovanje in evropske integracije, deluje tudi v Forumu 2015 – koaliciji nevladnih organizacij za evroatlantske integracije Kosova.

*“Neodvisnost Kosova ni vprašanje zastave, himne ali grba. Prav tako ni vprašanje Boja na Kosovu ali Ilirsko-Dardanske države. In tudi ni vprašanje izolacije od drugih. V 21. stoletju je neodvisnost Kosova vprašanje suverenosti, varnosti in razvoja.” (Why Kosova needs independence?, KosovaReport - Countdown to Independence, 17. oktober 2005)*



### **SRĐAN DIZDAREVIĆ**

Ustanovitelj in predsednik Helsinškega komiteja za človekove pravice Bosne in Hercegovine. Leta 1996 izbran tudi za člana Izvršnega komiteja Mednarodne helsinške federacije. Ima bogate diplomatske izkušnje; delal je v veleposlaništvu nekdanje skupne države SFRJ v Parizu in kot zunanji minister vlade v senci Bosne in Hercegovine. Član je Asocijacije neodvisnih intelektualcev

Krug 99, od leta 1998 član Neodvisne komisije za medije.

*“V Bosni in Hercegovini se nič pomembneje ni zgodilo od doseganja miru do danes. Na repu smo držav starega kontinenta glede spoštovanja človekovih pravic. Približujemo se številu 50.000 ljudi, ki so se obrnili na nas v preteklih 12 ali 13 let in se pritožujejo glede kršitev človekovih pravic. Prvih let so to bile pritožbe glede premoženja in vračanja na svoje domove, 85 odstotkov prijav se je nanašalo prav na ta problem. Danes pa se vse bolj soočamo z vprašanji, povezanimi z ekonomskimi in socialnimi pravicami, z odnosi na delovnem mestu, diskriminacijo, manjšinskimi skupinami in etničnimi manjšinami, pravicami hendikepiranih in žensk, v zvezi z nasiljem v družini /.../ Oblasti v BH niso sprejele kulture človekovih pravic in ne razumejo njihovega pomena.” (Vlasti ne razumiju značaj ljudskih prava, Nezavisne novine, 12. december 2007)*



### **JOVO BAKIĆ**

Asistent na oddelku politične sociologije na Filozofski fakulteti v Beogradu. Vrsto let preučuje vprašanje nacionalnega konflikta v nekdanji Jugoslaviji. Posebej se osredotoča na srbski in hrvaški nacionalizem, na idejo in ideologijo Jugoslavije v obdobju pred, med in po Prvi svetovni vojni (do Druge svetovne vojne). Je politični analitik, avtor številnih znanstvenih člankov in udeleženec številnih znanstvenih konferenc doma in po svetu.

*“Kosovo danes Srbiji pride kot ideološka dimna zavesa. Je odličen izgovor za neopravljanje svojega dela in za lov v mutnem, saj seveda, 'kdo bo šel na zabavo, ko traja spopad'. /.../ O Kosovu bomo govorili, ker o tem vsi vse vemo in ker imamo glede tega močna čustva. Kosovska tema je mnogim zarobila možgane. Ukvarjamo se s tem, na kar nimamo nikakršnega ali skoraj nikakršnega vpliva, namesto da se ukvarjamo s tistim, na kar lahko vplivamo.” (Kosovo kao dimna zavesa, Blic, 23. september 2007)*



### **IVO BANAC**

Profesor zgodovine na Bradford Durfee oddelku Univerze Yale. Od 1995 do 1999 je bil predavatelj zgodovine na Srednjeevropski univerzi (CEU) v Budimpešti, kjer je tudi vodil Inštitut za Jugovzhodno Evropo. Avtor in urednik številnih knjig, revij, člankov in zbirk. Bil je sopredsedujoči Inštituta za odprto družbo na Hrvaškem in generalni direktor Meduniverzitetnega centra v Dubrovniku. Bil je minister za okolje v hrvaški vladi (2003) in član hrvaškega parlamenta (2003-2007). Je dopisni član Hrvaške akademije znanosti in umetnosti (HAZU), predsednik svetovalnega odbora Inštituta “Vlado Gotovac” v Zagrebu in predsednik Hrvaškega helsinškega odbora za človekove pravice.

*“[Primer Glavaš] odpira vrata možnim manipulacijam izvršne oblasti ... v pravnem in zakonodajnem smislu ... Ravno zaradi tega, vendar tudi zaradi trenutno slabe pozicije Hrvaške v mednarodnih inštitucijah /.../ mora Hrvaški helsinški odbor opozoriti javnost, da vse politične instance na Hrvaškem morajo voditi takšno politiko, iz katere je razviden duh liberalne demokracije in vladavina prava. Vse drugo nas uvršča v tisto politično kulturo, ki Hrvaški zapira pot v evroatlanske integracije in ogroža z ustavo zagarantirano delitev oblasti.” (Hrvatski helsinški odbor, izjava št. 2/2008, 14. januar 2008)*